

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σε ιδιαίτερα ενθουσιώδεις αλλά και έντονα φορτισμένο με ενδιαφέρον κλίμα, διεξήχθησαν από **11-18/10/24** τα εκπαιδευτικά προγράμματα ζωγραφικής και χαρακτηριστικής τέχνης του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Χέλμη.

Ειδικότερα, σε συνάρτηση με την έκθεση ελληνικών αυτοφυών βοτάνων «Αρωματικά ταξίδια στον χρόνο: εξερευνώντας τον κόσμο των βοτάνων» που προσφέρθηκε ως εκπαιδευτικό μέσο για την ενημέρωση των ενηλίκων αλλά και ανηλίκων (μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 14 σχολείων της Ζακύνθου), περισσότερα από 550 άτομα είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν, να συνομιλήσουν με την ομάδα εργασίας και τον Ιδρυτή του ΜΦΙΧ Π. Χέλμη, να ενημερωθούν για τις θεραπευτικές και ωφέλιμες επιπτώσεις των βοτάνων στην ανθρώπινη υγεία, μέσα από ένα μαγικό ταξίδι αφήγησης, λαογραφίας, χειροτεχνίας και διάδρασης.

Επισημαίνεται ότι, η έκθεση βοτάνων που επιμελήθηκε τόσο ο Μουσειολόγος Κωνσταντίνος Στουπάθης, Πρόεδρος φίλων του ΜΦΙΧ όσο και η Κυκκεών Έλευσις (Γιάννης Παπαδημητρίου και Δ. Κατσαλά) συνέβαλε μέσα από τον σχεδιασμό και τη μουσειολογική μέριμνα στην άρση των κοινωνικών αποκλεισμών. Η εν λόγω μουσειακή δράση διατυπώθηκε ενάντια σε μία παρεξηγημένη μουσειακή προκατάληψη ότι «σε ένα μουσείο απαγορεύεται ο επισκέπτης να πιάσει τα αντικείμενα» προκειμένου να τα ερμηνεύσει: έτσι κάθε επισκέπτης (με ή χωρίς φραγμούς ή εμπόδια κινητικότητας, διαφορετικότητας νοητικής αντίληψης ή σωματικές αναπηρίες μερικής ή ολικής κώφωσης ή όρασης) είχε τη δυνατότητα να μυρίσει, να γευτεί, να αντιληφθεί με εναλλακτικούς τρόπους τα αρωματικά φυτά και βότανα.

Αυτή η πεποίθηση πως τα βότανα μπορεί κάποιος να τα αντιληφθεί ο θεατής με πολλαπλούς τρόπους και συλλαμβάνουσες προέκυψε από την ανάγκη να γνωρίσουν οι νέοι άνθρωποι τις τοπικές καλλιέργειες. Στόχος των προγραμμάτων ήταν οι νέοι να αποκτήσουν μία ιδιαίτερη σχέση με γνωστά ή άγνωστα ήδη και ποικιλίες φυτών όπως ο βασιλικός, η μαντζουράνα, η λεβάντα, το θυμάρι, που κατακλύζουν τις νησιωτικές αλλά και ηπειρωτικές περιοχές σε βουνά ή μη προσβάσιμες εύκολα γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας. Σε αυτή την περίπτωση, το Μουσείο προσέγγισε την τοπική κοινότητα καθιστώντας τα βότανα προσβάσιμα στους επισκέπτες και δίνοντας το έναυσμα της δημιουργικής τους επαφής.

Ως αποτέλεσμα, οι μαθητές, είχαν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν στις καλλιερνητικές ανάγκες, στην σημασία των φυτών αυτών στην μεσογειακή διατροφή και να μάθουν με δημιουργικό τρόπο ποια βότανα προσφέρονται προς ίαση, βρώση, αρωματο/θεραπεία αλλά και καλλιτεχνία. Ομοίως, πολλοί ανήλικοι και ενήλικες που συμμετείχαν στα προγράμματα, άκουσαν και εξέφρασαν εντυπώσεις για τα ελληνικά έθιμα, μοιράστηκαν ιστορίες προσωπικές, οικογενειακές ή κοινωνικές μαρτυρίες της Ζακυνθινής κοινότητας για τη χρήση των βοτάνων από μέλη της οικογένειά τους. Για το ΜΦΙΧ το αντίκτυπο των

εκπαιδευτικών δράσεων υπήρξε έντονο, μεταδίδοντας τις βασικές αρχές της βιοποικιλότητας, της οικολογικής συνείδησης και της ομαδοσυνεργαστικότητας. Καλλιεργώντας με μία σειρά κινήτρων την πεποίθηση πως η επαφή του μαθητή θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής στην οικογένεια, στο σχολείο ή στο νησί ευρύτερα αλλά και θα προάγει την προσωπική του έφεση στις τέχνες. Για αυτό τον λόγο, το ΜΦΙΧ είχε την τιμή να διεξάγει δύο δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ελλάδα, 2024» για δημοτικά, ειδικά σχολεία και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης με την χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Το γεγονός ότι υλοποιήθηκαν ταυτόχρονα με την έκθεση 2 εκπαιδευτικά προγράμματα (βασισμένα στην ενεργή συμμετοχή των παιδιών) συνέβαλε στην γόνιμη έκφραση, ζύμωση αλλά και ενασχόληση τους με τα οφέλη της φύτευσης, ζωγραφικής και χαρακτηριστικής τέχνης. Ειδικότερα, υπό τη συμβολή των παιδαγωγών Στάθη Ανδρουτσάκη, Ελένα Γκάρστεα και Ζωής Νικητάκη, ακούγοντας αρχαίους μύθους για την σημασία των βοτάνων στη μυθολογία ή μιλώντας για την Διοσκουρίδη ή τον Ιπποκράτη κάτω από τους ήχους της μουσικής οι μαθητές εξέφρασαν τις προσωπικές, καλλιτεχνικές τους ανησυχίες. Η πρώτη δράση περιλάμβανε αφήγηση με εργαστήριο ζωγραφικής σε κεραμικά γλαστράκια διακοσμημένα με υδατοχρώματα ενώ η δεύτερη εργαστήριο χαρακτηριστικής, με την επίδειξη πολλαπλών τεχνικών εκτύπωσης δειγμάτων βοτάνων με αποτέλεσμα τη δημιουργία χαρακτηριστικών. Στις δράσεις συμμετείχαν μαθητές από τα Δημοτικά σχολεία της Ρίζας, της Δερματούσας, το Καραμπίνειο, του Σχολείου Άμμου, κλπ., αλλά και ενήλικες επισκέπτες.

Επισημαίνεται δε, ότι η άρση των κοινωνικών αποκλεισμών αποτελεί μέριμνα του ΜΦΙΧ τα τελευταία έτη. Η εκθεσιακή και παιδαγωγική πολιτική του Μουσείου βασίζεται στην παρουσίαση καινοτόμων προτάσεων όχι μόνο στα ενδιαφέροντα του ευρύ κοινού αλλά και των ατόμων με αναπηρίες όρασης ή κώφωσης, κ.ά. Αυτή η στροφή στην εκθεσιακή πολιτική έκανε τους παιδαγωγούς όπως η Ζ. Νικητάκη να εφαρμόσουν τα οφέλη της εικαστικής χρωματοθεραπείας στους μαθητές, να προβούν σε αφηγήσεις και αναφορές σε είδη και ποικιλίες φυτών (που είναι οικεία στην τοπική κοινότητα αλλά παραμένουν ταυτόχρονα άγνωστα). Έτσι, υπήρξε ιδιαίτερα εποικοδομητική και καρποφόρα υπήρξε η επαφή του Μουσείου με τις ειδικές ομάδες επισκεπτών, ΑΜΕΑ μέλη του ΟΔΑΖ, ενήλικες που απασχολήθηκαν δημιουργικά και έλαβαν τα εκπαιδευτικά εφόδια προκειμένου να αξιοποιήσουν τα περιεχόμενα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και της έκθεσης στην επαγγελματική τους αποκατάσταση. Στα εργαστήρια που υλοποίησαν ο Σ. Ανδρουτσάκης και η Ε. Γκάρστεα παρήχθησαν χαρακτηριστικά που έμοιαζαν έργα πτυχιούχων της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Μάλιστα, το ΜΦΙΧ πρόκειται να αναρτήσει τα έργα των μαθητών στην ιστοσελίδα του.

Αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις, κάθε μικρός και μεγάλος επισκέπτης έφευγε από το μουσείο μαζί με το δικό του έργο τέχνης, ένα αρωματικό φυτό και ένα μουσειακό ενθύμιο. Το βιβλίο εντυπώσεων του ΜΦΙΧ γέμισε με σελίδες ενθουσιασμού, ανεμελιάς και δημιουργικότητας με δηλώσεις τόσο για την επιτυχία των δράσεων, τον οργανωτικό συντονισμό όσο και την υπόσχεση της επιστροφής στο μουσείο. Η έκθεση των βοτάνων θα διαρκέσει μέχρι το τέλος του μήνα, με δυνατότητα παράτασης λόγω της μεγάλης και δωρεάν προσέλευσης.